

Enigma Otiliei - tipologia personajelor

Alaturi de tematica si de constructie balzacianismul se reflecta in romanul lui G. Calinescu prin tipologia clasicista si arta portretului. Tendinta de generalizare conduce la realizarea unei tipologii : mos Costache-avarul, iubitor de copii, Aglae-"baba absoluta", Aurica-fata batrana, Simion-dementul senil, Titi-debil mintal, infantil si apatic , Stanica Ratiu-arivistul, Otilia-cocheta, Felix-ambitiosul, Pascalopol-aristocratul rafinat. Tot din clasicism este preluat triumphiul amoros si "qui pro quo-ul".

G. Calinescu, urmarind sa repete polemic formula balzaciana, n-a putut evita ca ea sa devina o expresie a comicului si a unui fel de joc esthetic de esenta baroca. Santriconul calinescian, infatiseaza o comedie umana moderna, in care elementele jocului au masti, ale farsei cu nimic mai putin grave, estetic decat cele mai grave implicatii ale romanului ebasic.

Tipologia calinesciana este redusa la clara esenta si aproape mecanica. Observatia se deplaseaza din centru spre periferia claselor morale, de la tip la caz pana la exces si caricatura.

Abunda in roman teme si motive caracteristice comediei clasice : Stanica il trage pe sfoara pe Felix, aproape toate personajele asculta pe la usi, trag cu urechea, spioneaza, pun intrebari perfide, pretextele lui Costache de a se afla singur in casa pentru a putea ascunde sau scoate banii sunt cusute cu ata alba. Totdeauna comedia clasica foloseste ata alba impreuna cu jocul cartilor pe fata, aceasta voit superficiala motivatie constituie prin axcelenta elementae comice.

Roamncierul depaseste insa estetica realista si pe cea clasica. Modernitatea romanului nu tinea insa numai de caracterul sau de Satiricon modern, ci si de aplecarea lui Calinescu asupra psihologiilor incerte enigmatice cu rasturnari bruste si reactii derutante, cum e psihologia Otiliei. Apar in roman firi anxioase, silite bde mediul social sa-si organizeze existenta intr-o permanenta defensiva, firi ramase pana la urma neconstituite, intr-o stare de proces.

O trasatura a formulei moderne este ambiguitatea personajelor. In general, sufletul omenesc e observat intr-un spirit mai nou, intuindu-i-se dialectica. Mos Costache nu este un avar dezumanizat. El nu si-a pierdut instinctul de supravietuire (cheltuieste pentru propria sanatate) si nutreste o iubire paterna sincera pentru Otilia. El este o combinatie intre doua caractere balzaciene: avarul (mos Grandet) si tatal (mos Goriot).

Analiza sufletului omenesc e impinsa pana acolo unde trasaturile de caracter trec printr-un joc ciudat al compensatiilor in contrariul lor. Pana si arta lui Stanica Ratiu de a se baga cu nerusinare in sufletul oamenilor, de a manevra si a trage sforile, cunoaste momente de dezinteresare si se dovedeste, sub o anume lumina, expresia unui puternic simt familial. Arivistul Stanica este si demagog al ideii de paternitate, escroc si principial, hot si sentimental.

Pascalopol o iubeste pe Otilia, in acelasi timp patern si viril.

Felix nu este ambitiosul lipsit de scrupule, ci un adolescent orfan, capabil de a iubi dezinteresat, dar hotarat sa-si faca o cariera, se bazeaza pe luciditate si profunzime intelectuala.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Alt aspect modern (naturalismul) este interesul pentru procesele psihice deviate, motivate prin ereditate si mediu : alienarea si senilitatea. Simion Tulea reprezinta categoria estetica a uratului, grotescul. Titi, fiul retardat care se indreapta spre dementa, este o copie a tatalui. Aurica, fata batrana, invidioasa si rea, este o copie degradata a mamei ; obsesia fiicei (casatoria) se aseamana cu obsesia mamei (mostenirea). Lumea lor se afla sub semnul bolii, al degradarii morale reflectate in plan fizic.

Autorul dispune personajele in planuri antitetice, prin reflectare inversata. Orfanii Felix si Otilia au corespondente, prin rasfrangere inversata, in zona uratului, pe tinerii din clanul Tulea : inteligenta lui Felix in contrast cu imbecilitatea lui Titi, feminitatea misterioasa a Otiliei cu uratenia Auricai.